

" ...

II- İTİRAZIN GEREKÇESİ :

iptal isteminde bulunan mahkemenin başvuru kararının gerekçe bölümü aynen şöyledir:

"Dava konusu işlemin yasal dayanağını oluşturan ve Mahkememizce olaya uygulanması gereken 80 sayılı Haller Kanunu'nun 4. Maddesinin Altı ve Yedinci fıkralarında, "250.- Liraya kadar para cezaları ile onbeş güne kadar faaliyetten men'i cezasını vermeye Belediye Başkanları ve teşkilatı bulunan yerlerde, Belediye Başkan Muavinleri ve Belediye Şube Müdürlükleri yetkilidir.

Bu suretle verilecek cezalar kesin olup, aleyhine adli ve idari Kaza Mercilerine müracaat olunamaz." denilmektedir.

Mahkememizce re'sen yapılan inceleme sonucunda, 80 sayılı Haller Kanunu'nun 4. Maddesinin Yedinci paragrafındaki "Bu suretle verilecek cezalar kesin olup, aleyhine adli ve idari kaza mercilerine müracaat olunamaz." şeklindeki hükmün, 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 2. ve 125. maddesi hükümlerine aykırı olduğu kanısına varılmıştır. Şöyle ki;

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 2. Maddesinde, Türkiye Cumhuriyeti'nin bir hukuk devleti olduğu belirtilmekte, aynı Anayasanın 125. Maddesinin birinci fıkrasında da, "İdarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır." denilmektedir.

Anayasa Mahkemesinin Esas: 1963/124, Karar: 1963/243 sayılı kararında da belirtildiği üzere hukuk devleti, kişiye tüm hak ve özgürlükleri tanıyıp, bunlara saygı gösteren ve bu hakları koruyucu, adil bir hukuk düzeni kuran ve bunu devam ettirmeye kendini zorunlu sayan ve bütün faaliyetlerinde hukuka ve Anayasa'ya uyan bir devlet, demektir.

Hukuk devletinin dayandığı hukuki temellerden birisi ve belki de en önemlisi idarenin hukuka bağlılığının sağlanmasıdır. Bu da ancak İdarenin, İdare Hukuku sahasında tesis ettiği işlem ve eylemlere karşı İdari Yargı yolunun, Özel Hukuk hükümlerine göre yaptığı faaliyetlerine karşı ise Adli Yargı Yolunun açık tutulmasıyla mümkün olabilir.

Görüldüğü gibi Anayasamızın 125. Maddesinin birinci fıkrasındaki "İdarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır." hükmü, hukuk devleti ilkesinin zorunlu bir sonucu olmaktadır.

Bu durum karşısında, 80 sayılı Haller Kanunu'nun 4. maddesinin 7. bendinde yer alan ve Belediye Başkanınca verilecek 250.- Liraya kadar para cezası ile onbeş güne kadar faaliyetten men cezasına karşı Yargı yolunu kapayan hükmün, TC. Anayasası'nın yukarıda belirtilen maddelerine aykırılığı açıktır.

Açıklanan nedenlerle, 80 sayılı Haller Kanununun 4. Maddesinin 7. fıkrasının (son fıkra) iptali için Anayasa Mahkemesine Başvurulmasına ve ilgili belgelerin Anayasa Mahkemesine gönderilmesine, davanın görümünün ertelenmesine, 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 28. Maddesi uyarınca 24.11.1988 gününde oybirliğiyle karar verildi."